

עטרת שלום

עלון שבועי שיע"י מוסדות קאמרגא בארה"ק – בגשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
גליון מיוחד לרגל יומא ההילולא של רבינו בעל ה'היכל הברכה' זיע"א
פרשת אחרי קדושים

בס"ד, עש"ק פרשת אח"ק
ה' אייר תשע"ב – שנה ג' גליון קי"ז

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הרה"ג מוצ"ש	ירושלים	בני ברק	ניו יורק	מונטריאל
7:56	6:41	7:58	8:34	8:47
8:35	7:30	8:32	9:06	9:19

נא לשמור על קדושת הגליון

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

וַיִּדְבֶר הוֹי"ה אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי הוֹי"ה וַיִּמְתּוּ (טז א).

יותר למעלה, ואלו שמוכרין אותם נזכרין גם כן לפני השם יתברך בשביל זה שגרמו עליה לנשמת הצדיקים עיי"ש.

והענין בזה למה צריך להיות שרק ע"י דין יוכל לעלות יותר למעלה, כי דין עה"כ בני' שם אדני' בחינת מ"ן התעוררת דלתתא שבא מהמלכות כידוע, ולכן כששולט עליו מדת הדין צריך לעורר עליו רחמים התעוררת דלתתא במדת הרחמים, ואז נעשה התעוררת דלעילא שמתעלה עוד יותר למעלה ומשפיע לתחתונים.

הדרך להתדבק לצדיק שבעולם העליון

וכבר דיברנו איך יכולים להתדבק לצדיק שבעולם העליון, הוא כמו שמבואר בספר מאור-עינים (כריש לקטי מס' שבת) בשם מרן הבעש"ט הקדוש זלה"ה וז"ל: וברורות האחרונים, כשלומדום דברי שום תנא וחכם מדברי הקדמונים, שהדבר הוא הוא חיות ומוחין שלו, והאדם הלומד ומדבר דבריו, מדבק ומכניס חיות ומוחין שלו לתוך הדיבורים, ונקרא אתדבקות רוחא ברוחא, ולכך מחיה אותו, שמכניס החיות בהדברים, שלכך אמרו (ביבמות צו.) שפתותיו דובבות בקבר, ואפשר לומר כי זהו בחינת השתמחות על קברי צדיקים, כי דיבורי הצדיק שם הוא קבור וממון החיות שלו כאמור, וזה הלומד בהכנסו עם החיות ומוחין שלו לתוך החיות ומוחין של הצדיק שממנו בדבריו, נקרא אתדבקות רוחא ברוחא, ושפתותיו דובבות בקבר, כנודע זה מדברי הבעל שם טוב נבג"מ, ונקרא בחינה זו השתמחות על קברי הצדיקים עיי"ש.

בהילולא צדיקים מתייחדין עם השכינה

אא"ז בעל ההילולא כותב בספרו הקדוש היבל הברכה עה"פ 'ויקרא וישאם בכתנתם אל מחוץ למחנה כאשר דבר משה' (ויקרא ו ה), וז"ל: 'וישאם' חסר וא"ו, מלשון משא, אבל דבר-יהימים (א. כג כב) 'ולא היה לו בנים כי אם בנות וישאום בני קיש' מלשון נישואין, והוא מלא וא"ו, וגם בבא"ן יש רמז לזה הילולא צדיקים שמתייחדין עם השכינה הבן הדבר עכ"ל.

מיתת צדיקים מכפרת

הפרשה הזאת קוראים אותו ביום הכיפורים כמו שתקנו חז"ל (מגילה לא.), והמעם י"ל דזה איתא בירושלמי (יומא פ"א ה"א) וז"ל: א"ר חייה בר בא, בני אהרן באחד בניסן מתו, ולמה הוא מזכיר מיתתן ביום הכיפורים, ללמד ששם שיום הכיפורים מכפר על ישראל, כך מיתתן של צדיקים מכפרת על ישראל. וכן איתא בבוה"ק (ה"ג נו: וז"ל: דתנינן, כל זמנא דישאל יהון בגלותא, ולא יקרבין קרבנין בהאי יומא, ואינון תרין שעירין לא יכלין לקרבא, יהא להו דכרנא דתרי בני אהרן ויתכפר עלייהו.

ועוד איתא שם בבוה"ק (נו ע"ב) וז"ל: תאנא, אמר רבי יוסי, בהאי יומא דכפורי אתתקן למקרי פרשתא דא, לכפרא לישראל בגלותא, בגין דא סדרא דיומא דא הכא אסתדר, ובגין דמיתתהון דבני אהרן מכפרא על ישראל. מכאן אוליפנא, כל ההוא בר נש דיסורי דמאריה אתיין עליה, כפרה דחבוי אינון, וכל מאן דמצטער על יסוריהון דצדיקייא, מעבירין חובייא דלהון מעלמא, ועל דא ביומא דא קורין אחרי מות שני בני אהרן, דישמעון עמא, ויצטערון על אבודהון דצדיקייא, ויתכפר להון חוביייהו, וכל דמצטער על אבודהון דצדיקייא, או אחית דמעין עלייהו, קודשא בריך הוא מכריז עליה, ואומר 'וסר עונך וחסאתך תכופר' (ישעיה ו ז), ולא עוד אלא דלא ימותון בניו ביומו, ועליה כתיב 'רדא זרע יאריך ימים' וגו' (שם נג י) עיי"ש. רואים מכל זה גודל מעלת המצטער על מיתתן של הצדיקים בכל שנה ושנה שמכפרת.

מה זרעו בחיים אף הוא בחיים הוא גם ברוחניות והנה התאספנו היום לרגל יומא ההילולא של אא"ז הגה"ק רשכבה"ג רבי יצחק יהודה יחיאל מקאמרגא זלה"ה זי"ע ועכ"א, וידוע בכל העולם גדלותו בתורת הנגלה והנסתר, ע"י ספריו הקדושים שהשאיר אחריו, ודבריו חיים וקיימים שמביאים אור וחיות לכל אחד ואחד הלומד בספריו, וכמו שאמרו חז"ל במסכת תענית (ה ע"ב) יעקב אבינו לא מת, מה

זרעו בחיים אף הוא בחיים ע"ש. והנה זרעו בגשמיות הם בניו וצאצאיו שהשאיר אחריו, אבל ברוחניות הוא מה שהשאיר אחריו תורה ועבודה ומעשים טובים בזה העולם. ולכן כל אחד שיש לו שייכות עם הצדיק ע"י שלומד בספריו ומתדבק בדרכיו יהיה לו ביומא ההילולא דיליה מחילת עונות והשפעות טובות.

מקור המנהג מה שמתקבצים ביומא ההילולא של צדיקים

והנה מקור המנהג מה שמתקבצים יחד שבמי ישראל ביומא ההילולא של צדיקים, מקורו הוא מתשובת הגאונים המובא ברש"י בסוף מסכת יבמות (קכב ע"א), ד"ה תלתא ריגלי וז"ל: ובתשובת הגאונים מצאתי, כל הנך ריגלי דאמוראי, היינו יום שמת בו אדם גדול, קובעים אותו לכבודו, ומדי שנה בשנה כשמגיע אותו יום, מתקבצים תלמידי חכמים מכל סביביו, ובאים על קברו עם שאר העם, להושיב ישיבה שם ע"כ.

ויכולים לומר למה נקרא בלשון חז"ל ריגלי דאמוראי, כי ריגלי מרמז לוי"ט הנקרא רגל, והרי ביארנו בשם הוזה"ק, שיום פטירת הצדיק מכפרת כמו יוה"כ, א"כ כמו שיוה"כ נקרא יו"ט, לכן גם יומא ההילולא של צדיקים נקראים יו"ט.

והנה בספר פריי"חיים מוהגה"ק רבי אברהם חיים מזלאמשוב זלה"ה, מביא בשם מרן הבעש"ט הקדוש זלה"ה (בעש"ט עה"ת וירא אות ט), מה שהעולם נהגין ענין יאר צייט יום שמתו בו אביו ואמו, היינו משום שביום שמתו דנין את נשמת אביו ואמו אם יעלו למעלה לעולם העליון, ואז קודם שיעלה לעולם העליון דנין אותו על קלות שבקלות, ובכל יאר צייט דנין אותו כך, כדי להעלות נשמתו יותר למעלה, ואז דנין על חומרות גדולות שלא נהג, ואם כבר נזדכך הנשמה מכל וכל שאין שום דבר לדון אותה עליה, אז אי אפשר להעלות הנשמה עוד יותר, כי אי אפשר להעלותה אם אין דנין אותה מקודם, והנשמה המזוככת מכל וכל אי אפשר לעלות אלא אם כן מזכירין בעולם הזה זכותו ומעשים טובים שלו שעשה בחייו, אז יוכל לעלות

והביאור בזה שאע"פ שאצל נדב ואביהוא לא כתוב בוא"ו לכן הוא לשון משא, משא"כ שם בד"ה שהיה נישואין ממש לכן כתוב בוא"ו בחינת חיבור, אבל בגלל שהמסורה מקשר שני הפסוקים האלו לכן י"ל שגם כאן 'וישאם' הוא בחינת נישואין, כי בהילולא דצדיקים מתייחדין עם השכינה, וכמו שמבואר בזה"ק (ה"ג פה) ובר נש לא מית עד דחמי לשכינתא, ומגו סגיאיות תיאובתא דשכינתא נפשא נפקת לקבלא לשכינתא עיי"ש. ומבואר ג"כ בשער רוח"ה הקודש (כד. הקדמה א), שהצדיקים כשנפטרים מן עולם הזה, הם גורמים שיתייחדו כל עולמות עיי"ש, והוה הבחינה שהצדיקים מתייחדין עם השכינה.

וזהו שכתוב בקרבנות לפני הוי"ה וימתו כי 'ימתו' הוא מספר יחודי נישואין, היינו שהשכינה נתגלה להם ומתו מיתת נשיקה ונדבקו בשכינה שהוא בחינת נישואין, וע"י היחוד העליון הנעשה ע"י הצדיק יורד למטה השפעות טובות ומחילת עונות לדבקים בו.

האיך למדו מנדב ואביהוא שמיתת צדיקים מכפרת הרי חטאו

אלא שצריך להבין איך לומדים חז"ל מנדב ואביהוא שמיתת צדיקים מכפרת, הרי אמרו חז"ל כמה מעמים למה מתו בני אהרן, כמו שכתב הבעל"ה המורים על 'ותאכל אותם' (שם יב) אותם מלא וי"ו, שחטאו בששה דברים. אש זרה. הורו בפני רבם. שתויי יין. בנים לא היו להם. נתנו עיניהם בפרנסות. לא נטלו עצה.

ולכאורה יש להוסיף עוד מעם למה נתחייבו מיתה, כי עברו על לאו של 'וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבאו לכפר בקדש' (שם מז ז) והרי הם נכנסו ביחד כשהקטרו הקטרת, רק שהם סברו שבגלל שהם נחשבים לתרי פלגא גופא לכן מותרים להכנס ביחד. וכמו שאיתא בזה"ק (ח"ג נז) שנשמת נדב ואביהוא נתגלגלו בפניחם. ומקשה שם והא תרי אינון, ותרי הוון, אמאי לא אשתכחו תרי, אמר ליה, תרי פלגי גופא הוון, דהא לא אנסיבו, ובגין כך בחד אתכלילו עיי"ש, ועוד איתא בזה"ק (שם ריז) שבעת שהרג את זמרי פרחא נשמתיה מניה, ותרין נשמתין דהוון ערטראין בלא דוכתא, אתקריבו בה, ואתכלילו כחדא, ואתהדרת נשמתיה כלילא רוחא דאתכליל בתרין רוחין, ואתקפו ביה, כדן רוח דוכתייהו למיהו כהנא רבא, מה דלא אתחוי מן קדמת דנא.

ועפ"י א אפשר לתרין מה שכתוב 'והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהנת עולם' (כה יג) הרי אביו וזקנו היו כהנים, א"כ למה עכשו נותנים לו כהונה, ודרשת חז"ל ידוע, אלא שבפוסקים (אכן העור סימן ז בפתחי תשובה סק"א בשם הבר"כ, ובאוצה"פ שם) יש

שאלה בהאי דקם רבה ושחמיה לרב זירא, אם המיתה הוה מפקיע הקידושין, וכי הדר חי מילתא חדתא הוא, וצריך קידושין חדשים, או דלמא הא דהאשה קונה עצמה במיתת הבעל היינו דוקא כשנשא מת, אך כשלא נקבר והי ע"י נביא או חסיד אנלאי מילתא דאותה מיתה לא היתה מיתה כמות כל האדם, ולא פקעי קידושי קמאי עיי"ש.

א"כ יש לומר ג"כ כאן לשיטת הפוסקים שפקעי קידושין מיניה, א"כ גם אצל פינחס יכולים לומר שבאמת היה כהן לפני מעשה זמרי, אבל בגלל שפרחה נשמתו א"כ פרחא ממנו קדושת כהן, לכן היה צריך בחזרה לברכה של 'ברית כהונת עולם'.

עכ"פ יוצא לנו שבעה מעמים למה מתו נדב ואביהוא, וא"כ קשה איך לומדים חז"ל מכאן שמיתת צדיקים מכפרת.

מתרין שחטאו רק מעין החטאים האלו כדי לעלות בני דורם

והנראה לתרין שהרי העולם נברא בשבעה ימים שהם נגד הו' מדות חג"ת נה"ם כידוע (וזה"ק ח"ג קנא), לרמו שהאדם בא לעולם כדי לתקן את כל הו' מדות שלו. וזה מבואר ממרן הבעש"ט הקדוש ולה"ה (בעש"ט עה"ת אחרי אות ב) שהצדיק הרוצה לתקן בני דורו, הוא מוכרח לירד ממדרגתו, ואז יוכל להעלותם, וכמו שאמרו חז"ל (ראש השנה כט). כל שאינו מחוייב בדבר אינו מוציא הרבים ידי חובתו, וכמו שזכר ג"כ בירושלמי (תענית פ"ב ה"ז) שמואל הנביא לבש חלוקן של ישראל ואמר חטאנו וכו', שירד למדרגת לבוש, שהם המוני העם, ואמר חטאנו עיי"ש.

וזה ע"י שנותנים לצדיק מחשבה זרה מעין החטאים של בני דורו, ועי"ז יש לו שייכות עם החטאים של בני דורו, וע"י תשובתו הוא יוכל ג"כ לתקנם ולעלותם, כי אם לא יהיה לו שום פגם דקה מן הדקה לא יוכל לתקן בני דורו.

וכמו שמביא אא"ו הרה"ק רבי אליעזר צבי מקאמרנא זצוק"ל בספרו בן-ביתי על התלים, בשם הרה"ק רבי יהודה צבי מראזלי זצוק"ל, עה"פ 'אם אמרתי כמו הנה דור בניך בנדתי' (עג טו) וז"ל: חשבו רז"ל (זה"ק ח"א כז): כל הכועס כאלו עובר ע"ז, וכיוצא שאמר אם תעשה זאת כאלו כנודע, לזה אמר דוד 'אם אתה' הקב"ה חושב כל אלו כאלו שחשבו רז"ל, נמצא שכל 'דור בניך' ישראל בגדו נגדך ח"ו ודפח"ה. אבל אצל הצדיקים שנכשלים בְּכָאֵלוּ דקה מן הדקה, והרי צדיקים מדקדקין בחוט השערה (במות קבא:), הכול הוא כדי שיוכל לעלות בני דורו.

ולכן י"ל שנדב ואביהוא שנכשלו באלו הו' דברים היה רק דקה מן הדקה, שהם נגד הו' מדות, וא"כ היה להם כאילו פגם בויין מדות, והרי שורש

כל החטאים הם הוי"ן מדות, ולכן היה להם הכוח לתקן עונות של הדור ותיקון העולם, ולא עוד שגם מכפרים אפילו בזמן שקוראים פרשת אחרי.

מעם כי בענן אראה על הכפורת

וממשיך התורה ויאמר הוי"ה אל משה דבר אל אהרן אחיך ואל יבא ככל עת אל הקדש מבית לפרכת אל פני הכפרת אשר על הארץ ולא ימות כי בענן אראה על הכפורת וי"ל הטעם למה דוקא ע"י הענן הוא יכול ליכנס בפנים, אלא שכבר דיברנו, שהפגם של חטא עה"ד היתה בבחינת טוב שהוא בני' שם אהו"ה היוצא מא"ת ה'שמים ו'את ה'ארץ (בראשית א א), היינו כי בכל יום מששת ימי בראשית כתוב בהם 'כי טוב', ובמסכת אבות איתא (פ"ה מ"א) שבעשרה מאמרות נברא העולם, א"כ כל מאמר הוא בחינת טוב והם י"פ טוב, וע"י חטא עה"ד שכתוב בה 'ותרא האשה כי טוב העין למאכל' (שם ג ו) נתרעה טוב ברע ונפגמה בחינת טוב שעל ידה נברא העולם, ואח"כ שלח הקב"ה את משה לתקן בחינת טוב, כי הרי הוא נולד בבחינת טוב כמש"כ 'ותרא אתו כי טוב' (שמות כ ב), וגם אחד משמותיו של משה הוא טוביה (סוטה יב), ולכן היה בכוחו לתקן בחינת הטוב של בריאת העולם, וזה אומרים חז"ל (בר"ד א טו) בכל מקום הוא מקדים משה לאהרן ובמקום אחד הוא אומר 'הוא אהרן ומשה' (שמות ו כו), מלמד ששניהן שקולין זה כזה. א"כ יוצא שגם לאהרן הכהן היה לו הכוח לתקן הפגם של העולם בחי' טוב.

וזהו שמרמו התורה כי בענן אראה על הכפורת כי ענן בני' י"פ טו"ב היינו שאהרן יש לו הכוח לתקן הו"פ טוב שנפגמה ע"י חטא עה"ד. וזהו אומרו ולא ימותו כי ע"י חטא עה"ד נגרם מיתה בעולם, אבל ע"י שאהרן הכהן יתקן חטא עה"ד ע"י יהיה ולא ימותו.

ע"י תיקון הטוב ממשכיבים אור הכתר והגאולה

אראה עה"כ בני' יצחק, היינו שאמרו חז"ל (שבת פט): שלע"ל יצחק ימסור נפשו לכלל ישראל, ויאמר פלגא עלי ופלגא עליך עיי"ש. ובזה"ק (ח"ג רלו, ע"ב) איתא שפינחס בני' יצחק, ועוד איתא בזה"ק (ח"ב קז) שפינחס הוא אליהו. לרמו שע"י תיקון הטוב בשלימות יבוא הגאולה השלימה.

הכפורת בני' כת"ר אלה"ם, היינו דהרי אור הכתר הוא הוא רחמים גמורים (עץ-חיים שער מוחין דצלם פ"ז) בחינת רעוא דרעוין, שע"י המשכת אור הכתר נמתקים כל הדינים בחינת אלה"ם, וזה יהיה ע"י שיתקנו בחינת טוב ויהיה תיקון העולם בב"א.

הקב"ה יעזור שכל אחד מהמשתתפים והמתדבקים בספריו ובדרכיו, יהיה לו מחילת עונותיו וכל מיני השפעות טובות בני חיי מוזוני, וזכותו יגן עליו, ובא לציון גואל בב"א. (י' אייר תשס"ו לפ"ק)

לֹא תִשָּׂא אֶת אַחִיד בְּלִבְכֶם הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת עֲמִיתְךָ וְלֹא תִשָּׂא עֲלֵיו חֲטָא (יט ז).

ענין לא תשנא את אחיד בלבבך החקוק בה' אחרונה [משם הוי"ה],

אין בריה דומה להברתה

נתבאר אצלנו (אוצה"ח מצוה עה) על אמרם (פסיקתא רבתי טו) 'צור לבבי וחלקי אלהים' (תהלים עג כו), שהקב"ה הוא לבבן של ישראל. והוא השכינה הקדושה המתקשמות במעשיהן של ישראל, ומתקנת נשמתם, ואין אדם לומד תורה אלא במקום שלבו חפץ (ע"ז יט). זה נוטה לגמרא, וזה נוטה לדרוש, וזה לפשט המקרא, וזה חושק בספרי הזוהר שבער בלבו כאש להבת.

הכלל כשתעין אין בריה דומה להברתה, ומעומא דמעומא הנמצא שיהיה קרובים בשורש נשמותיהם, כמו שאמר מרן אלקי (לקו"ת חיי שדה) על מאור עינינו רבי משה קורדואירו ורבי אליהו בעל ראשית חכמה, שזה יש לו נפש זכריתו וזה רוחו, ולכן אוהבים זה את זה מאוד, כמאמר הכתוב 'אהבת נפשו אהבו' (שמואל"א כ יז) מחמת שהלבבות קרובת לדרך אחד לדרכי עבודה. וכן אמר מרן אלקי הבעש"ט ז"ע על כמה אנשים צדיקים הידועים לנו שנתקשרה אהבתם יחד, והוא מסבה שהיה לומדים תורה ביחד בג"ע עליון, והם משורש אחד.

לא תשנא את אחיד בדברים התלויים בלב

אבל מחמת שיש כמה חלוקי דיעות, זה אוסר וזה מתיר, זה נוטה לדרך עבודה בדרך זה, וזה נוטה כך, זה נמשך לבו שילמוד מעשה צדיק זה, וזה נוטה לדרך של צדיק אחר, אעפ"כ תדע לא תשנא את אחיד בלבבך בלבבך דייקא, עם דברים התלויים בלב, מחמת שלבך נוטה לצד אחר מחבירו בעניני התנהגות ופרישות ולימוד ועבודה, כי באמת הקב"ה הוא לבן של ישראל [וא"כ איך תוכל לשנוא דרך חברך].

שמעתי ממורי [הבעש"ט] כי השכינה כוללת כל העולמות, וכל הנבראים שבעולם הן טובים הן רעים, והיה מתמה משה רבינו שהיחוד אמיתי הוא השכינה, והיאך כוללת שני הפכים טוב ורע והוא היחוד אמיתי, אבל באמת כי הרע הוא כסא אל הטוב, ע"י שאינו עושה כמעשיו נתוסף אור לצדיק, וכמעט יש לרע ג"כ עליה, רק כשעולה כתיב 'תפרדו כל פועלי און' (תהלים צב י).

מעם חילוק הלבבות של צד הקדושה

וכזה נבין היטב, שהחילוק לבבות של צד הקדושה, הוא מחלוקת שאהבה בסופה, ואין שלום אלא מתוך מריבה (עפ"י ספרי כי הצא קנב), שמריבת ברב ורבה ורבן עד שנמתק, בבחינות רבי בארץ ישראל,

שזה שנאה מוחלטת, שהם צרות זה לזה בתכלית השנאה, וכל אדם אף צדיק יש בו טוב ורע, והרע שונא אותו, כי אין שונא גדול מיצר הרע, וגם הרע בעצמו שונא לרע שכמותו כמו הכלבים, ומבע הטוב לאהבה להתכלל גם את הרע, להשלימו לטוב לתקן אותה, ומבואר בדברי מרן [האריז"ל ע"ה שער המלכים פ"ו] שגם המדות עליונות יצאו נפרדות קודם תיקון, כדי שיהיה התיקון לרשעים, שיהיה ביכולת להפריע מהם, שאם יפגמו ביסוד לא יפגמו בהוד, וכן כל כיוצא בזה.

נמצא לענין עבירה ופגם חלילה יש פירוד כביכול גם בקדושה, אבל לענין הטוב והמצוה, עשה מצוה אחת כאלו קיים כל המצות, עשה תיקון ביסוד נתקן כל הקומה, וזהו סוד מאמר חז"ל (קנים פ"ג מ"ו) 'כשהוא חי קולו אחד, וכשהוא מת' רשע בעל עבירה לענין זה 'קולו שבעה' בפירוד, וכן לענין הנשמות והטוב, כי כשהצדיק עושה מצוה, הוא בשם כל ישראל להתייחד באחדות אחד אמיתי ב"ה וב"ש.

מעם לשנאת רשעים על הצדיקים

ובאמת תשכיל אחי, שהרע בעצמו הוא אפס ואין, והשנאה ששונא הרע לטוב, הם נצוצין קדישין העומדין מעורבים בתוך הרע מצירין לצדיק על קנאתם, באמרם שגם בו יש שמץ רע, ולמה הוא כל כך גדול, כי כמו שלמעלה כשהרע גורם לטוב כמעט יש לרע עליה, וכשעולה נתברר הטוב והרע נופל למטה, כך כשהרע מיצר לצדיק בשנאתו על חנם, והוא עושה לצדיק טובה רבה מאוד, כמעט 'ופרעה הקריב' (שמות יד י), ויש לו עליה, וכשעולה או נתברר חיותו ונופל למטה, והרע חוזר לרשעו שהוא אפס ואין, אין בו ממש.

סוד מצות הוכח תוכיח

ותשכיל אחי בלא תעשה לא תשנא את אחיד בלבבך בשני יצריך, אלא הוכח תוכיח ועל ידי תוכחה יתקשרו הלבבות כאחד, ואז יתברר הדבר, או שהרשע מכניע עצמו לצדיק וחוזר למוטב, ואז הרע של שניהם חלף והלך לו, ואם לאו מיעוט הרע שבצדיק מתדבק ברשע, עד שנעשה רשע גמור כולו רע, כולו גיהנם, והצדיק כולו טוב, כולו תורה וגן עדן, והרשע שכולו רע גמור כשהוא שונא לצדיק, אומר בפירוש שהוא שונא אותו על שהולך בדרך טוב, ואומר בפירוש על עצמו שהוא רשע, רע הולך אחר יצר הרע, ומה שונא לצדיק, בדרך הרע שהוא שונא לטוב, ומה אין שונא לצדיק אלא בלב אחד שהוא יצר הרע,

(וזהו חדש שה"ש) דא אמר מותר ודא אמר אסור, ודא איהו קשומא דכלה כד מקשמי לה, עם כל דא בעוד דאינון מקשמי, ורמיא קטרוגא בקישומא, היא אוסיפת חילא ונוי וגוון, ותיקון בהו ויתבא ביקרא בנייהו, כיון דאתקשמת בהו, כולהו אחדין לה בקישומהא, ועאלין לה לגבי מלכא תורה שבכתב, וההוא קישומא מכרזי ואמר למלכא לנשקא לה, מאן גרים אינון נשיקין אינון חברייא, ולכולהו ההו מקטרגי דא על דא, על קישומהא יהבי מלכא ומטרוניאה, נבובזין באלף עלמין דכסיפין, וכל שכן אינון דידעי ברזא דחכמתא לקשטא לכלה, עלייהו כתיב 'להנחיל אוהבי יש' (משלי כא) שכלם אוהבים זה את זה מתחלה ועד סוף, ותבין אחי מעם המחלוקת.

ביאור נעשים אוהבים זה לזה

שמעתי ממורי [הבעש"ט] מה ענין של לימוד לשמה, וביאר כי כל מעשה בראשית הן דבר קמן והן דבר גדול, נברא על ידי אותיות, ועל ידי הפגם ירדו אותיות קדושים ממקום חיותם אל מקום הקליפות והן ברומם צה"מ, וכשארם לומד לשמה, הוא לשם האות שהוריד למטה, ועל ידי שלומד באהבה ויראה, ומכוין להעלות האותיות שהם נשמות ממקום הקליפות לדבקם בשורשה, והנה ממקום הקליפות עד למעלה למעלה שהוא שורש האותיות, יש אלפים מדריגות, ועל ידי לימוד הוא מעלה כל המדריגות עד שורשן, א"כ זוכה לדברים הרבה (אבות פ"ו מ"א), כי הרבה דברים נעשה מזה האות שהוא מעלה את כלם, מעלה לשורשו אות אלף, אם כן בהכרח לירד לעומק הקליפות ולהעלות משם האותיות, הלכת בקרתא הלך בנימוסיא (שמו"ד מו ה) והקליפות הם כולם פירוד וקליפות, וכיון שצריך לברר חיות רמיא קטרוגא אהרדי כמנהגם הרע, ועל ידי זה נתוסף אח"כ אהבה ואחווה וריעות כשמעלין כל הדברים לשורשן, ואז אהבה בסופה, כי אף שיוודין לסוף המדריגות 'בסופה ובשערה דרבו' (נחום א ג), אעפ"כ באמת אהבה בנייהם, כי היא לשם שמים, ולא לקנתור חם וחלילה,

וזהו אזורה לא תשנא את אחיד בלבבך עם חילוק לבות שיש לכל אחד, כי כשמעלין הדברים לשורשן הכל אחד, אחדות אחד, והוא השכינה הקדושה ה' אחרונה לבן של ישראל, וחלקן כוללת כל היחוד, ושם כל הדברים נתיחדין באחדות, והשונא את חבירו בלב, או עם לב, פוגם בה' אחרונה, שכינה, ונרגן מפריד אלף (משלי מו כח).

שעיקר השנאה הוא בין הטוב ובין הרע

ודע אחי שעיקר השנאה הוא בין הטוב ובין הרע,

וכן בהיפוך הצדיק גמור שכולו טוב שונא לרשע גמור שכולו רע בלב אחד, שהוא יצר הטוב ששונא אל הרע, והוה עיקר העבודה שלא יהיה תערוכת טוב ורע בנפשות, כי כל העבירות שאדם עושה הוא על ידי תערוכת, שאם לא יהיה מעורב הרי שניהם שונאים ומרוחקים זה מזה, ומעט מן האור דוחה הרבה מן החשך, ובודאי יתגבר אור הטוב של יצר הטוב על חשך של יצר הרע שאין בו ממש, ולא יעבור רצון קונן, אלא כל העבירות באין מבח התערוכות, ובוה מסמא עיניו לעשות מכל עבירות מצות.

כמבואר בדברי מרן אלקי בע"עז"חיים שער קליפות נגה, שעיקר הפתוי הוא על ידי נגה שחציו טוב וחציו רע, ובודאי לא ישמע לו, אבל כשאדם עושה איזה עון, אז נתערב טוב ורע על ידי חטא הראשון שהוא כמעט מוכרח, כידוע ממרן אלקי בוהר הרקיע, ובוה יכול לעבור חלילה על כל עבירות, ועל ידי התשובה שהוא מ"ע, או מתברר חלק היצר רע ונפרד מן הטוב, והרע שבקליפות יוצא לגמרי אל הקליפות ונדבק ברע, והטוב חוזר למוטב אל הקדושה,

שנאת רשע המעורב טוב ורע

וכמו שהוא באדם פרטי על עצמו, כן הוא עם חבירו, כי הרשע המעורב טוב ורע, א"א לו שישנא את הצדיק על שהוא צדיק, כי הרי גם הוא מראה עצמו צדיק, וסובר שהוא צדיק מחמת איזה נצוצין הטובים שבו, אלא אומר בלבו ע"י יצר הממטה אותו שהשנאה ע"י שמוציא איזה שמץ בהצדיק, וכל מיני רשעות והרע שלו רואה בהצדיק, ובוה שונא את הצדיק בשני לבבות, כי לפי האמת שונא אותו מצד

הרע שבו, שמטעו לשנא את הטוב, אלא שיצר ממטעה אותו וכופה את היצר טוב תחתיו, ואומר שכונתו לשמים, שהוא באמת אוהב צדיקים, אבל לזה הצדיק הוא שונא, שמוציא עליו קלון, ומדבר עליו דברים רעים ושקרים וכזבים, והוה הגלות שהצדיקים הם בגלות כפה לא טובים, ובוה הוא שונא אותו בשני יצרים, וכן להיפוך בהצדיק גם כן לפעמים נמצא בחינה זאת.

שמעתי ממורי [הבעש"ט] איזה חכם הלומד מכל אדם (אבות ד א), כשרואה חסרון וזולתו, יודע שיש בו שמץ מנהו, והוה דרך הטוב לתלות החסרון בעצמו, ושהוא פחות שבנבראים, אבל אם לא ירגיש חסרון בעצמו, ישנא גם את הטוב שברשע, כי באמת גם הטוב מלא סוגים,

שנאת צדיק על הרשעים

ולכן אחי אשכילך שאם יארע לצדיק שנאה על אדם מישראל אף לרשע, בלי שום צד אהבה וראיות טוב וזכות, ידע באמת שגם הוא עשה איזה צד רע שמץ מנהו, ולכן נתערב נפשו טוב ורע, ומזה שנתערב אצלו הלבבות שונא את אחיו, כי צדיק המבורר הטוב מן הרע, מדת צד הטוב אינו רואה רק טוב על כל ישראל, אף על הרשעים, מלבד לרשע שאין בו צד טוב כלל, והוה מעומא דמיעומא, וכל זה בקש דוד 'מכל פשעי הצילני חרפת נבל וכו' (תהלים לט ט) כידוע ממרן אלקי הבעש"ט,

ומזה עצה היעוצה הוכח תוכיח אתה את עצמך שלא תהיה מעורב בעצמך, ואז בודאי יהיה לך אהבה על כל ישראל אף לרשע, ועל ידי אהבה ואחדות עם התוכחה הנכונה, יתקרבו הלבבות

שניהם כאחד, ולזה הרשע אף שרובו רע ומעומא טוב, על ידי התקרבות שיתקרב אצל הצדיק, נתקשר במוב של הצדיק טוב כמוב, עד שגם הרשע הוא רובו טוב, ועל ידי זה הרע שבשניהם יוצא אל הקליפות, אל אדם בליעל שאין בו צד טוב כלל,

אבל אם הרשע מתנגד ושונא לצדיק, באמרו שגם הוא צדיק, או הצדיק יוכיחו כפי כחו, ואז יקבל הצדיק הטוב ויהיה כולו טוב, והמתנגד ישאר ככולו רע אם לא יקבל תוכחתו, ובפרט אם יצער את הצדיק, והוה לא תשנא את אחיך בלבבך על ידי שיש כך עירוב טוב ורע, אלא הוכח תוכיח ואז על ידי תוכחה יתברר הדבר, או שיהיה התקשרות אהבה, ובוה יהיה תיקון גדול לשניהם, או אף שישאר השנאה לא יהיה אלא בלב אחד, כמו שבארנו לעיל היטב.

רמיזת מצות תוכחה באות א'

ורמיזות מצות תוכחה, באות אל"ף [של אלהך] מבואר מאוד, שצריך לכלול ולייחד עצמו בלב אחד עם הרשעים, כמעט לבש שמואל חלוקן של ישראל ואמר חטאתי (ירושלמי תענית פ"ב ה"ז), כי כל מי שאינו מחוייב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובתן (ר"ה כט), וצריך התוכחה להיות באהבה יתירה, סוד אות א' א'הבה א'חדות, וע"י אחדות יתרבה ויתגבר הטוב, ויהיה רב טוב, והרע שהוא מעלמא דפרודא קמא קמא בטל ברוב טוב, ויתפרדו כל פועלי און, ובאמת אות אל"ף לשון הפלאה והפרשה, שעל ידי התוכחה יתפרש הרע מן הטוב, ואות אל"ף מורה על האחדות ועל אהבה ועל השלום שיביא לעולם על ידי תוכחה ותו לא מידי.

(אוצר החיים מרכינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

עטרת אבות

הלל אומר, אל תפדוש מן הצבור, ואל תאמן בעצמך עד יום מותך, ואל תדין את חברך עד שתגיע למקומו, ואל תאמר דבר שאי אפשר לשמוע שסופו להשמע. ואל תאמר לבשאפנה אשנה, שמיא לא תפנה (אבות ב ד).

נכנע ונשבר לאלף שברים לאין ממש נגד ישראל. ואם גם בוה לא הונח דעתך, שהרי על כל פנים אתה עומד ומרגיש מדריגתך, והאיך תהיה בטל ממש לפני כל אחד מישראל, ולזה אמר אל תדון את חברך ובוה יהיה לך נכנע מאד, כי הוא עושה יותר רצון הבורא ממך, כי אין להקדש אלא מקומו ושעתו (ערכין פ"ו מ"ה). ואל תאמר דבר שאי אפשר לשמוע ולהבין כלל ענין זה, האיך יהיה צדיק וקדוש בעל רוח הקודש גדול הדור בתורה ומצות, נכנע כאין לפני אדם פשוט וקל שבישראל, שדבר זה באמת סופו להשמע ולהבין כשיזכה למדריגה זאת, כי היא מדריגה קדושה, ואי אפשר להבין זה בחוש הגשמי, אבל סופו להשמע כשיזכה.

(נוצר חסד מרכינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

למורי הגדול רבינו אברהם יהושע העשיל מאפמא ולמורי הגדול הקדוש רבינו נפתלי מראששיין, שכל דבריהם היו גחלי אש ויחודים, והיו מתנהגים בענוה יתירה באהבת ישראל, וכן ראיתי אצל מורי דודי הקדוש [רבינו צבי מוידיששוב] בדרך אחר, והכל הולך למקום אחד. וכן יש צדיקים בדורינו אמיתים וקדושים, ומלך עליון יציל נפשות ישראל מן הנגעים ומסוגרים, ודי בוה.

ובא התנא להזהיר, האיך אפשר לצדיק אמת שסבל כמה מרירות ויסורים עד שיזכה להאיר על נפשו אורות צחצחות, האיך יהיה זה שלא יפרוש מן הצבור לא במחשבה ולא בדבור אלא מקושר ביחד בתוך ישראל, וכי שומה הוא שאינו יודע מדריגתו. ולזה אמר אל תאמן בעצמך ולכן יהיה לך תמיד

וכבר אמר רבינו אלימלך [מליזענסק] זכותו יגן עלינו, בכל עת 'אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו' (ירמיה כג כד) לא אשגיח עליו, ועל 'צרעת' (ויקרא יד ג) מתרגמינן 'סגורו'. וחסידות שגילה לנו מרן אלקי רבי ישראל בעל שם צ"ל אי אפשר לבאר באן, כי יצטרך לספר בפני עצמו, כי אחר הפרישות והודוככות והתקשרות הנפש במקורו, על ידי שימוש צדיקים אמיתים לאמת אמת, ועל ידי יסורים מוריים, הדרך הנקל והמדריגה הגדולה שבקדושה לבוא לבחינות 'אין', אין ממש, אוהב ישראל, וכל אחד מישראל מעשיו נאים לפניו ומתוקים, וממשיך עליהם רחמים ורצון, ומבטל כל הגזירות רעות מישראל, ודבורו עריבה ומתוקה לכל ישראל. וכמו שראיתי לרבתי הקדושים, ובפרטות

גדולת יצחק

דברי רבינו הגה"ק רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א,

מה שהעלה בעצמו על הכתב, בגודל מעלתו ומדריגתו, ועבודתו את השי"ת בימי חייו הקדושים, מלוקט מספרי רבינו.

אור גדול:

והיה לעני זהו אותו המתקה והאור הגדול פתאום בעת לימוד גמרא יבמות, אחר המרירות והכנעות הרע והעצבות ביסורי מר ממות שעבר מקודם, וכן בכל עת ושעה יותר ויותר מזה, יש יסורים וחלישות דעת, והאור מקיף ומאיר לנפש, ובוהו יכולין להתקיים בעולם מפני השקר והכזב שגובר בעולם, ובחינה של התגלות הזה, הוא ממש גאולת משיח שהאדם נגאל בכל יום ודעת דמשה.

(זהו חי ח"א קט.)
פ"א בטי"ו שבט תקפ"ג בהיותי כני"ל [בקטנות ובצער], כמו שקבלנו ממרן הריב"ש טוב דרך התנהגות התחלות עבודה, ופתאום אחר שעבר עלי מים מרים ויסורים, נפל עלי אור גדול מתוק, והיה מלהיט סביבי לטעים מאורו, וזה היה לי פעם הראשון שטעמתי מאורו יתברך, וזה היה תשוקתי לעבוד את בוראי וללמוד תורה לשמה, מבלי מחשבה להיות רב ורבי, ואינינו חלילה לא למדן ולא מקובל, כי הכל למדתי באורו יתברך, אחר שעבר עלי אלף בדקי מיתות, מלחמה לה' בעמלק מדור דור.

(זהו חי ח"ד קמט:)

אור מרבו:

ראיתי אצל מורי דודי מדריגות נפלאות, רבי מובהק שתיקן נפשי ואברי, ופ"א בהיותי אצלו ממדינות פולין האיר עלי והשפיע עלי כ"כ הארה נפלאה והשגה, עד שלא יכולתי ליסבול, והוכרתי לחזור אצלו שיקח מעט מזה, לזה יקרא רבי, כי ניסמוך ולקח מרבו ורבו מרבו עד אליהו.

(זהו חי ח"א רטו.)

בעלי ירושלמי יקדמו פניו:

ומובטחני שבעלי ירושלמי נפקי לאפאי, שהגהתי אור של הירושלמי בטירחא רבה.

(מעשה ארג מעשרות פ"ב מ"ז)

גדלותו וענוותנותו:

אמר המר והנבזה השפל אמת מארץ חרפת אדם ובזוי עם, גרעין הנפסד והנרקב, וממני תצמח זרע קודש, לזרוע באור החיים הלהיב לבבות ישראל לתורה ולעבודה בחכמה הפנימיות, מתוקה מדבש ונופת צוף, מאירות עינים ומשיבות נפש, חמודה גנוזה, מתוק האור לעינים, וטוב לנפש, לזככה ולהאירה במדות טובות ישראל, לטעום טעם אור הגנוז עולם הבא בעולם הזה.

(נתיב מצותיך הקדמה)

דביקות לריב"ש טוב:

כמו שהורה אותנו אור צח אור ישראל להבת שלהבת רבינו מאור עינינו, יזכינו השם להיות עפר תחת כפות רגליו עפר ואפר, רבינו קודש קדשים אלהי ישראל בן אליעזר, אליו אהנו מדבקין, להיות עפר ואפר, ובדרכיו נלך עד ביאת משיח, אני והילדים אשר הצלתי מפי ס"ם שרוב במרכבה טמאה שלו, להדליק לב לדבק עצמם, השם יציל אותנו ואת כל ישראל עם הקודש, להיות מלומדי תורה לשמה לילה ויום.

(זהו חי ח"א קעז.)

דביקות לרבו:

כמו שהיה לי עם מורי דודי רבינו צבי אהבה עזה עד כלות הנפש, ובוהו זכיתי לכמה השגות נפלאות.

(זהו חי ח"ד ז:)

האריז"ל והבעש"ט:

ולבאר יתר הדברים נעלם מאתנו, ולא נאמרנו דבר שלא שמעתי מפי רבי לעולם, והוא מרן הארי"ו והריב"ש טוב, כי הם חיינו.

(ז"ח ח"א קעה.)

המתקת דינין:

ואני השפל כשאני צריך לדבר פעמים על איזה איש או הרבה מאיזה כת שיהי', להמתיק הדינין להסיר גזירה רע דין קשה, כבר ליתני לכל חבירי כשיראו ממני שאני מדבר איזה דיבור קשה, אל יאמינו לי, ואל יעשה שום רושם בלבם, כי הוא לאיזה ענין פנימי, להסיר חרון אף וכעס, וכשיראו ממני מדבר טובות על איש, ידעו שהוא אמת ברור.

(נוצר חסד פ"ו אחדות ג')

הרמב"ם יקבלו בעולם העליון:

בריך רחמנא שזכיתי להלכה לקשט הכלה בהלכה ברורה אמיתות, מובטחני כד שכיבנא הרמב"ם נפיק לאפאי.

(פני זקן כלאים צ"ב.)

השגות:

השגתי זה ע"י יסורין מרים, וע"י שימוש צדיקים גמורים קדושי עליון.

(נוצר חסד הקדמה)

בכל ענין בכיתי כמעין לפני השי"ת, שלא אדחה מאור פניו, שאשיג השגה אמיתות ברורה, ולא זכיתי להשגה אלא אחר עבור עלי יסורין מרורים כלענה, אלף טעמי מיתות טעמתי עד שנפתח לבי ברזי התורה.

(כתם אופיר הקדמה)

כי זה כל מגמתי היה להשיג חיות ודביקות אלקות, והתקשרות במושכל באור השכלה.

(כתם אופיר ח טז)

ומזה האור והחיות ושטעמתי מקודם אלף מיתות על כל השגה אמת שהשגתי ברזין דאורייתא עפ"י דרך אמת, רזין נפלאים וטעמי המצות לזרוע באור החיים לחסידים ויראים וצדיקים, אשר לקחתי אותם מצורו החיים והאמת בלב נשבר ונדכה נבזה וחדל אישים, יזכני השם להוציא אור הגנוז לאור עולם להחיות נפש חסידי ישראל ויראי השם.

(אדם ישר בהקדמה)

התגלות רזין:

כך נתפרש זה המאמר במתיבתא וכו', ונעשיתי כעפר ונתדבקתי במקור החיים באור נשמת, ושאתני מים חיים בששון בלימוד נשמות קדושות שנדבקו בי לסייעני, וגילו לי רזין פלאין רזין תמירין שלא נתגלו מלומות מרן הארי"ו והריב"ש עד עתה.

(זהו חי ח"ב תמח.)

התקשרות רבו:

ואני הצעיר רוחי הראשון ואחרון נפשי ולבי, הוא רבינו דודי צבי מזידטשוב, ממש התקשרות נפש בנפש עד היום, ולא הצרתי לשלימות נפשי לרב אחר פטירתו, אעפ"י שמשתי שמנה עשר צדיקים, וקבלתי מהם תורה ויראה ודרכי השם.

(נוצר חסד פ"ו אחדות ה')

חלום ממורו ורבו:

בלילה הזה ראיתי בחלום מורי ורבי דודי רבינו צבי בפנים נהירין, ואמרתי לו מורי ורבי הרי אני תלמידו מובהק שלא היה לי רב מקודם, ואחריו לא קבלתי שום רב וראש, אלא התדבקות נפשי בנפשו תמיד, אשר השפיע מורי מרוחו עלי בכל עת, ובקשתי ממנו בלילה הזאת, יאמר לי מורי ורבי ויעיין בדברי ובפרושי שפרשתי שאסיים היום על חלק ראשון, אם הוא בתכלית הטוב, והשיב לי בפנים נהירין אור קדמאה, זכית, ובוהו השגת השגות נפלאות, וברכני.

(זהו חי ח"ב תנה:)

חלום מנשמות:

בערב שבת קודש ישנתי בצהרים וראיתי חבל נשמות הירודין כידוע, וא"ל אחד למה לך כשאתה מסיים איזה ענין בעומק שאתה מסיים והן

הדברים שנתנה למשה מסיני, וכדומה מן הלשונות, ואמרתי לו אדוני חלילה לי מלהתנפאר, כי יודע אני שפלתי ומיעוט השגתי, ועד כמה אני מרוחק הרבה מהשי"ת, כי עדיין לא תקנתי אבר אחד מאברי כראוי, ואני בוכה ומבכה שמים וארץ עמי שלא אדחה מאת השי"ת, אלא זה הוא מטבע עובדי התורה ועמליה, שבלבם נשבר לאלף שברים, וכשזוכין להשיג השגה נפלאה, נותנים שבח לקונם, כי התורה משמחת לב וכו', והבנתי מדבריו שהשיב לי, כי כן האמת, אלא מחמת שונאי חנם וחרות אפס, ע"כ מנע מזה שלא יקטרגו עלי.

(זהו חי ח"ב תנו.)

יחודים:

דע שאין בכל העולם שום בר ישראל או צדיק או חסיד, שיכול לייחד שמות הקדושים ודרכי החסידות ועבודת הבורא כמו שאני מייחד יחודים, כמו שתראה בספרים שלי וכו', ואם אחיה אפ"י מאה שנה, יכול אני לילך ביחודים קדושים בלי שום לימוד התורה, אעפ"י אין אני יכול לילך בדרך יחודים יותר משעה אחת, אלא דייקא בלימוד התורה, לאחר לימודי יכול אני להלך ג"כ בדרך יחוד קדוש, אבל להלך כסדר רק בדרך מוחין ויחודים תמיד בלי תורה, אין זה דרך טוב.

(בן ביתי תהלים קיט קיג)

יחודים בילדותו:

כשהייתי ילד חזרתי במקום אחד על יחוד הדיקנא, ואחר שעה בא מורי דודי זצ"ל למקום זה, וראה ברוח קדשו ואמר מי היה כאן שיחד יחודים, והחזיר לי פניו פנים שוחקת, ומזה אף מעשי ילד נעשה רושם לענין יחוד, ומכ"ש לאיש עובד לאלהיו.

(זהו חי ח"א ז.)

ינשקו אדה"ר:

כל הדברים הנאמר בגמרא על אדה"ר, מין כופר, הכל עם ס"ם אדם קדמאה דאתפתא גו משכנא, והיה מלאך קדוש ונפל ונעשה רע, אבל אדה"ר לא היה לו, אלא שנתמעט ממדריגתו, והיה צדיק גמור אף באותו שעה, כי טעות קטן טעה ודקות, זהו עפד"א, מובטחני כד נפיקנא מעלמא ינשק לי על מצחי שבררתי שאדם לא חטא כלל אלא טעות דק, והוא האמת תורת אמת.

(זהו חי ח"א קכא.)

כלי מחזיק ברכה:

מגודל התקשרות נפש בנפש שהיה לי עם מורי ורבי דודי רבינו צבי, נשבע לי בזקנו הקדוש שבועה חמורה, שלא יצא מזה העולם עד שניח אותי כלי מחזיק ברכה, וזה היה לי להועיל מכמה שעמדו עלי, ומהארה זאת הלכתי מעולם עד עולם, ולא נכבה נרי, ולא נפלתי ממדרגתי, בעזר אדון כל, בכח מורי ורבי שהאיר עלי נפשו רוחו ונשמתו.

(נוצר חסד פ"ו מ"ד)

שמשתי את אדמו"ר דודי רבינו צבי הקדוש זצ"ל באהבה עזה, בביטול גמור כאין, באימה ברת ובזיע וביראה ובבושה, עד שהייתי לפניו כבתי עינו, ונסמכתי על ידו בתוך קהל ועדה, ונשבע לי שבועה חמורה בדיקנא קדישא שלו, שלא ילך מן העולם, עד שאניח אותך כלי מלא וגדוש, כלי מחזיק ברכה, שתאיר אור מופלא, ולא אניח אותך בזה ובבא, ולא השגתי שום השגה אלא בכח מורי דודי, ובפתיחות המקורות שלו על הארות נשמת.

(כתם אופיר הקדמה)

לימודו:

אני העני דרכי לחזור בכל יום איזה מסכתות. (משניות הקדמה)

רבינו הגאון הקדוש קודש הקדשים איש האלוקים רבי יצחק אייזיק יהודה יחיאל זיע"א
בן רבינו אלכסנדר סענדר זיע"א בעל ההיכל הברכה מקאמרנא, י אייר תרל"ד נצח שבנצח

עוברות והנהגות שנשמעו מפי כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

מה שקיבל מאביו רבינו הגה"ק בעל המעשה שלום זיע"א, ומזקיני רבינו הגה"ק בעל הפרי חיים זיע"א

מציל חסיד בעת נסיעתו להסתופף בצילו

שמעתי מזקיני הגה"ק בעל הפרי חיים זיע"א, שסיפר לו בנו של בעל המעשה, שאביו נסע עם חבורת חסידים ואנשי מעשה, על שבת חנוכה, בצל זקיני רבינו הגה"ק בעל ההיכל הברכה זיע"א, והיה שלגים גדולים ונסעו על שליטין, באמצע הדרך נצרך אביו לצאת, וירד מהשליטין לצד היער, והם לא רצו לחכות לו עד שיצא מהיער, ואמרו לו שהם ירדו ויסעו עד סוף השיפוע, והוא יבוא רגלי אחריהם, כשהעמיק לתוך היער, נפל לתוך בור מלא שלגים והתחיל לשקוע לתחתית הבור, כל מאמציו להוציא עצמו לא הועילו לו, אלא אדרבא להפך נשקע יותר ויותר, והרגיש שממש קיצו קרב עליו התחיל לומר וידוי ושמע ישראל, פתאום ראה שלפניו עומד רבו בעל ההיכל הברכה זיע"א, ותופסו בידיו והוציאו מבור השלגים, והניחו על השליטין בחזרה, חבריו שנסעו עמו לא ידעו ולא הרגישו כלום, כי חשבו שהגיע לשם בדרך הפשוט, כפי מה שאמרו לו, וגם הוא לא סיפר להם מהנס, וכאשר הגיעו לקאמרנא נכנסו יחד לקבל שלום מזקיני רבינו הקדוש, אמר להם רבינו הקדוש, שידעו שבפעם אחרת מחויבים אתם לחכות בשביל השני, ולא צריכים להטריח אותי לבוא ולהציל, ולא הבינו כוונת דברי רבינו הקדוש, כשיצאו סיפר להם החסיד הנ"ל כוונת דברי רבינו הקדוש, שטרח ובא להצילו כשנסעו הלאה ולא חיכו לו עד שיצא מהיער.

שלא ידברו סרה על שום צדיק

שמעתי מאבי הגה"ק בעל המעשה שלום זיע"א, ששמע מפי בעל המעשה, שנסעו חבורת חסידים ואנשי מעשה ממונקאטש לקאמרנא על יומין דחנוכה, בצל זקיני רבינו הקדוש בעל ההיכל הברכה זיע"א, ויהי לעת ערב הגיעו למלון אחד אשר ממנו מתפצלים שני דרכים, אחד לקאמרנא ואחד לזידיטשוב, הבוקר אור שאל אותם בעל המלון היכן הם נוסעים, ענו להם נוסעים אנו לשהות בצל רבינו הקדוש ההיכל הברכה בקאמרנא, זילול בהם בעל המלון ואמר להם, טיפשים אתם מאונאגריין נוסעים אתם לצדיק בקאמרנא, ואני איני יודע אם יש אפילו צדיק ורבי בקאמרנא, סעו לזידיטשוב ששם שוכן הצדיק, והיה להם עגמת נפש מאד מדברי הזלזול, כשהגיעו בקאמרנא היה ביום חמישי בערב, בעת אשר זקיני רבינו הקדוש עמד בשעת הטבת הנרות בדביקות גדולה, קודם שהתחיל להדליק נר חנוכה, כשפתחו חבורת החסידים ואנשי המעשה ממונקאטש את הדלת, הפטיר רבינו הקדוש ואמר בפניהם, הוא כבר יודע שיש בקאמרנא רבי וצדיק, וראו שרבינו הקדוש חוזה הכול ברוח קדשו, במוצאי שבת קודש נסעו בחזרה לביתם שבמונקאטש, ונכנסו

בחזרה לאותו בית מלון שהיו מקודם, ומצאו את הבעל המלון שוכב על מיטתו כמו אבן דומם, חולה ואינו יכול לנוע ממיטתו, וסיפר להם שמיום חמישי בערב נחלה בחולי גדול ומאז אינו יכול לזוז ממיטתו, ואמר שמרגיש שזאת קרה לו על שזלזל ודיבר סרה על הצדיק, וביקש מהם שיקחו אותו לקאמרנא, שיתפלל עליו שיקום מחליו וימחול לו על שפגע בכבודו, חבורת החסידים הוליכהו לבית רבינו בקאמרנא, אמר לו זקיני רבינו הקדוש שאם יקבל על עצמו מכאן והלאה שלא ידבר סרה על שום צדיק, יברך אותו שיקום מחליו, וקיבל על עצמו וברכו רבינו הקדוש וקם ונתרפא והלך כאחד האדם.

מקום עמדו בתפילה

זקיני רבינו הגה"ק בעל ההיכל הברכה זיע"א, היה מקום עמדו בתפילה בפניה צפונית מזרחית, (דהיינו משמאל הארון הקודש), והיה שם במקומו כעין בקיעה כותל, ועמוד [סטענדר] לא היה לו, וכן היה אצל דודו ורבו רבינו בעל הצבי לצדיק מזידיטשוב זיע"א, וכן אצל רבו החוזה מלובלין זיע"א, שלא כדרך שאר צדיקי עולם החסידות שישבו בקרן דרומית מזרחית, (מימין הארון הקודש), וכן לא היה בימה באמצע בית המדרש אלא היו קוראים על אחד משלחונות בית המדרש.

שלא עשני גוי

שמעתי מזקיני הגה"ק בעל הפרי חיים זיע"א, שסיפר לו אחד מזקיני חסידי קאמרנא, שהיה בשעת מעשה, שביום כיפור בשעת תפילת נעילה, היה נכרי בא ומדליק הנרות בבית המדרש, שנה אחת התרגש מאד זקיני רבינו הגה"ק בעל ההיכל הברכה זיע"א בעת שהנכרי הדליק הנרות, ובירך מרוב התרגשות שלא עשני גוי בשם ומלכות.

מחזיר בתשובה

מעשה באיש אחד למדן גאון וחריף ושמו רבי צבי והיה דר בעיר דרוהביטש, לימים ר"ל ירד מדרך הישר עד שנעשה אפיקורס, ונסע לגור במרחץ טריסקוביץ ופתח שם חנות, ודרכו של זקיני רבינו הגה"ק בעל ההיכל הברכה זיע"א לפוש שם בימות הקיץ, ואשתו הרבנית מרת גיטל ע"ה, היתה קונה אצלו כל השבוע בהקפה, ובמוצאי שבת היה שולח בעל החנות החשבון עם משרתו ושלמו לו המעות דרך המשרת, פעם אחת עבר זקיני רבינו הקדוש ביום ששי ליד החנות, ועמד כמה רגעים, והביט בפני בעל הבית, וראה שיש לו נשמה גדול, אשר נתפסה ר"ל ברשות היצר, שנתפס למינות, במוצאי שבת כששלח את משרתו כדרכו עם החשבון, אמר רבינו הקדוש למשרת שיש טעות בחשבון, אע"פ שבאמת לא היה טעות, רק אמר כן שברצונו היה שיבוא אצלו, ואמר רבינו הקדוש למשרת שילך

לאדונו ויגיד לו שיש טעות בחשבון, ויבוא בעצמו לכאן ויראה לו הטעות, כשבא לבית רבינו הקדוש סגר רבינו הדלת מלפניו, וישבו עמו ביחידות למעלה משתי שעות, ויצא מבית רבינו הקדוש בעינים בוכיות ודמעות ניגרות על פניו, ולמחר מכר את החנות, וכל עסקיו שהיו לו במרחץ טריסקוביץ, וחזר לעירו דרוהביטש, ונעשה בעל תשובה וצדיק גדול כמקודם והיה בעל מופת, ואשתו עסקה בפרנסת הבית והיתה מוכרת 'קולין' (פחם), והיו קוראים אותו ר' הערשיל קולין האנדלעיר, והיה חד מגדולי תלמידי זקיני רבינו הגה"ק ההיכל הברכה זיע"א.

נוצר חסד

שמעתי מאבי הגה"ק בעל המעשה שלום זיע"א, שזקיני רבינו הגה"ק בעל ההיכל הברכה זיע"א, היה מחבב ביותר את ספרו נוצר חסד על מסכת אבות, ואמר שקיבל מן השמים הסכמה ע"ז, שפעם אחת נתעורר באמצע השינה, וראה שעל השולחן מאיר אור רב גדול ובהיר מאוד, קם ונטל ידיו, וראה שספרו נוצר חסד על מסכת אבות היה מונח על השולחן, ואמר שרואה שמן השמים מסכימים ג"כ על חשיבות הספר.

מעשה סוטה

שמעתי מזקיני הגה"ק בעל הפרי חיים זיע"א ששמע מדודו הרה"ק רבי מנחם מאניש סאפרין מקאמרנא זצ"ל מפלעשטין, (בנו הגדול של רבינו הגה"ק שר בית הזוהר רבי אליעזר צבי מקאמרנא זיע"א בעל הדמשק אליעזר), שהוא היה שם בשעת מעשה, בעיר קאמרנא היה מתקיים היריד ביום שני בשבוע, ומזה היה מחייתם של תושבי היער, באחד מימי שני בשבוע יום שנתקיים היריד נכנס אל זקיני רבינו הקדוש בעל ההיכל הברכה זיע"א, אחד מהסוחרים שבא לסחור ביריד, ואמר לו בקול בוכים שהנה אשתו נסתרה עם הפריץ, והיא הולכת עמו בפרהסיה, ואינו יכול לגרשה מפני פחד הפריץ, ובכה מאד מאין הפגות, אמר לו רבינו הקדוש לך אל השוק ותביא לי משם שני שעורים, יצא והלך לשוק והביא לרבינו שני שעורים, לקחו רבינו הקדוש בידיו הקדושות ושם אותו ליד פיו ושפתיו ממלמלין, לחש מה שלחש ואמר מה שאמר, ונתנו לו בחזרה ואמר לו, כשתחזור לביתך תן את שני השעורים האלה בתוך צלחת המרק שאישתך שותה, למחר כשחזר לביתו עשה מה שצויה לו רבינו הקדוש כשרק גמרתה אכילת צלחת המרק, צבתה בטנה ונפלה יריכה, שנבדקה כסוטה, והיתה האשה לאלה בקרב עמה.

פורים

זקיני רבינו הגה"ק בעל ההיכל הברכה זיע"א, בעת קריאת המגילה, בפסוק (פרק ד' פסוק יד)

רוח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר, הפסיק בין ממקום לאחר, וגם ביום הפורים היה עבודתו בדביקות גדולה עד למאוד, יותר מכל ימות השנה.

הצלה מצבא

בעת שנקרא בנו זקיני רבינו הגאון הקדוש שר בית הזוהר רבי אליעזר צבי מקאמרנא זיע"א בעל הדמשק אליעזר, להתציב לצבא, והיה צריך לבוא להתייצב בעיר רידיק הסמוכה לקאמרנא, ונכנס להתברך אצל אביו זקיני רבינו הגה"ק בעל ההיכל הברכה זיע"א, וברכו אביו רבינו הקדוש שלא יהונה לו כל רע ולא יקחו אותו לצבא, ונכנס אחריו עוד בחור אחד מחסידי קאמרנא שנקרא להתייצב גם כן עמו באותו העיר ובאותו הזמן, והתחנן לפני זקיני רבינו הקדוש שיבטיח לו גם כן שינצל מצפורני הרשעים, אמר לו רבינו הקדוש, שבעזרת השם יחד עם בני תשתחרר מעבודת הצבא, כשהתייצבו שניהם לפני הרופאים הוכרו כבריאים וכשירים לשרת בצבא, והיה שם נציג הצבא מעיר קאמרנא, וראה שברצונם ליקח את בן רבינו הקדוש לצבא, השליך עצמו על הארץ וצעק, שירחמו עליו שישחררו את בן רבינו הקדוש מהצבא, שמפחד שרבינו הקדוש ישרוף אותו בהבל פיו, ובכה וצעק שמוכרחין לפנים משורת הדין לעשות לו הדבר הזה, אנשי הצבא שראו זאת קרעו את הדף מהספר שהיו כתוב בו שכן רבינו הקדוש כשיר לצבא, ובאותו הדף מהצד השני היה כתוב הבחור השני שבא יחד עמו מקאמרנא, ויחד יצאו שניהם לחפשי, כהבטחת זקיני רבינו הקדוש

זיע"א

פוקד עקרות

במרפח טריסקאוויץ בא פעם אחד לפני זקיני רבינו הגה"ק בעל ההיכל הברכה זיע"א, שיבטיח לו בנים אחר שמנע השם ממנו פרי בטן, התחיל זקיני רבינו הקדוש לשאול ולהקשות מסוגית הש"ס בבלי וירושלמי ומספר הזוהר הקדוש, על החרמות שהחריס רבינו גרשום מאור הגולה, ואחר כך התחיל לתרץ ולפרק ולפלפל ולהצדיק דברי רבינו גרשום מאור הגולה, וכשגמר פנה רבינו, עייז שהצדקתי דברי רבינו גרשום, בזכות התורה ובזכות רבינו גרשום, ימשך לך ישועה וישועת ה' כהרף עין, ולשנה הבאה תולד לו בן זכר.

שלא להרבות בתעניות

זקיני רבינו הגה"ק בעל ההיכל הברכה זיע"א, היה מלגלג על האנשים שהיו מרבין בתעניות, והיה אומר שאחר מאה ועשרים כשיגעו לעולם האמת, יוציאו את הבני מעיים מגופם ורק את זאת יכניסו לגן עדן, ואח"כ יבוא מלאך אחד ויצעק האם כאן הוא בית המטבחים וזרוק אותן החוצה. ואמר עיקר התענית הוא, להתענות על שמירת העינים שלא לסתכל במקומות האסורין, ושמירת הפה שלא לדבר לשון הרע וסרה על שום בר ישראל, ולא לאכול דברים האסורים, ושמירת הרגלים שלא יהיה בריצת רגלים להרע.

סוד החופה

סיפר לי הרה"ג רבי יצחק אייזיק אייזין זצ"ל,

ששמע מהרה"ח רבי מאיר קאמרנער זצ"ל, מתלמידי זקיני הגה"ק בעל ההיכל הברכה זיע"א, שבסוף ימיו נסע לארה"ק וגר בצפת, ששמע ממנו פעם תחת החופה בשמחת נישואי אחד מצאצאיו, שאמר הענין שבזמן החופה אחר ברכת אירוסין נוהגין לשבור כלי, ואמר שמרמו זה שבירת הכלים כנודע, ואח"כ כשמברכים בשבע ברכות והתקין לו ממנו בנין עדי עד, הוא בא לרמוז לעולם התיקון.

רוח הקודש

פעם אחת כשנסע זקיני רבינו הגה"ק בעל ההיכל הברכה זיע"א, לעיר זידיטשוב ב"א תמוז על יו"ד של מורו ורבו רבינו בעל הצבי לצדיק זיע"א, והתאכסן בבית ש"ב ומחותנו הרה"ק רבי אלכסנדר ליפא זצ"ל מזידיטשוב, בנו הגדול של הרה"ק רבי יצחק אייזיק מזידיטשוב זצ"ל, ונכנס למטבח שמבשלים בו האוכל כאילו לחפש דבר מאכל, ומיד שנכנס אמר שהוא מריח כאן ריח נבילה, ונעשה רעש גדול בבית, ושלחו לקרוא לחשוחט, והודה שבמשך חצי שנה רוב הבהמות שבעיר הוא הורג אותן ואינו שוחטן כלל, והיה להרה"ק מהרי"א מזידיטשוב זצ"ל חלישות דעת גדול ועגמת נפש מזה, ונחמו זקיני רבינו הקדוש ואמר לו שבביתו אף פעם לא הגיע מאותן הבהמות הטריפות אלא מהמיעוט הכשירות שנשחט כדת וכדין.

הננו מתכבדים להזמין את כל קהל הקודש, לרגל יומא ההילולא הרבינו הגאון הקדוש המקובל האלוקי שר התורה והזוהר רשכבה"ג

מרן רבינו יצחק אייזיק יהודה יחיאל מקאמרנא זצוק"ל בעל ה'היכל הברכה'

איצר החיים, זוהר חי, נתיב מצותיך, נוצר חסד, מעשה אורג, פני זקן, עיני עדן, שולחן הטהור, עשירות האופה, כתם אופיר, ארם ישר, מגולת סתרים, זכותו יגן עלינו אמן.

כ"ק מרן אדמו"ר שליטי"א

יערוך את שולחנו הטהור

ביום שלישי אור ליום רביעי פרשת אמור י' אייר נצה שבנצה

בשעה 8:30 בערב בהיכל בית מדרשינו

זכות רבינו הקדוש ימליץ טוב בעדינו אכ"ר

גב. בליל ההילולא תתקיים במקום מכירת החומש 'היכל הברכה' במחיר מסובסד 130 ש"ח

לרגל ההילולא הרבותינו הקדושים מקאמרנא זיע"א י' אייר - כ"ד אייר

תתקיים מכירת ספריהם הקדושים במחיר מוזל

30 שקל במקום 45
40 שקל במקום 50
20 שקל במקום 35

דמשק אליעזר על האררא זוטא
היכל השיבועות על גסנת שביעות
שבת שלום ומבורך עניניו שבי"ק

150 שקל במקום 200
200 שקל במקום 250
45 שקל במקום 60

חומש היכל הברכה
זוהר חי על הזוה"ק
דמשק אליעזר על הזוה"ק (כל חלק)

המכירה תתקיים בבית המדרש עטרת שלום - קאמרנא, רח' ארזי הבירה 48 ירושלים, בין השעות: 8:00 - 3:30

יש אפשרות למשלוחים לכל הארץ, לפרטים: 052-7643092